

Příloha - ZPRÁVA O GAMBLINGU

Odpovědi na otázky položené v podání předsedy klubu Pirátů, Mgr. Bc. Jakuba Michálka ze dne 26. 7. 2015 v souvislosti s přípravou podkladů pro rozhodnutí Zastupitelstva hl. m. Prahy k plošnému zákazu heren*

1. Jaké jsou příčiny gamblerství u osob, u kterých má sociálně negativní projevy? Jakou měrou se vliv gamblerství na těchto sociálně negativních projevech podílí v porovnání s jinými vlivy (např. závislost na alkoholu apod.)?

V rámci sběru informací jsme se emailem obrátili na MUDr. Karla Nešpora, CSc., primáře mužského oddělení závislostí Psychiatrické léčebny Bohnice a lektora subkatedry návykových nemocí Institutu pro další vzdělávání zdravotníků.

Primář Nešpor ve své odpovědi uvedl, že **příčiny gamblerství převážně vycházejí z prostředí.** *Před listopadem 1989, kdy se zde hazard téměř nevyskytoval, se téměř nevyskytovaly případy patologického hráčství. Genetický fond populace se od té doby jistě mnoho nezměnil. Patologické hráčství zvyšuje riziko závislosti na alkoholu a drogách. Škody, které působí hazard a psychoaktivní látky působí, se uplatňují synergicky.* Dále doporučil jako vhodný pramen pro tuto zprávu publikaci „Jak překonat hazard“ autorů K. Nešpor a kol., vydavatelství Portál, 2011.

Při zkoumání **příčin gamblerství** shledáváme dva druhy faktorů:

- **nepřímé rizikové faktory spojené s prostředím**, mezi které patří: zneužívání či zanedbávání při výchově, účast rodičů na hazardu nebo hráčský vzor rodičů, účast skupiny vrstevníků na hazardu, nižší příjem, nižší vzdělání, společenská přijatelnost hazardu, snadná dostupnost příležitostí k hazardu, přítomnost významných stresorů anebo špatné systémy podpory a komerční poskytování hazardu jiným než bezpečným způsobem. Opačné zkušenosti nebo atributy prostředí zajišťují jistou ochranu před samotnou účastí na hazardu anebo před vznikem problémového hráčství.
- **přímé rizikové faktory**
 - a) daná osoba má mylné chápání nebo nedostatek znalostí o hazardu. K tomuto chybnému chápání (tzv. hráčským omylům) patří nepochopení skutečnosti, že většina výsledků hazardu je náhodná a nezávislá na předchozích výsledcích, že většina forem hazardu má zápornou návratnost, že u většiny her neexistují žádné systémy nebo strategie chování, které mohou tyto náhodné výsledky či nepříznivý matematický předpoklad ovlivnit.
 - b) hazard slouží určité psychologické potřebě dotyčného, jako je např. poskytnutí dočasného úniku od jiných problémů nebo poskytnutí velmi příjemné (a potřebné) formy vzrušení.
 - c) velikost odměny a četnosti hazardu v rané fázi hráčství – tzv. „brzká velká výhra“ je důležitým činitelem pro pokračující hráčství

[Williams, Westová, Simpson Prevence problémového hráčství: Komplexní přehled důkazů a zjištěné dobré praxe].

Jakmile se stane účast na hazardu pravidelnou, začínají se u člověka objevovat změny na úrovni psychologické i behaviorální. Na úrovni psychologické se člověk začne soustavně zabývat myšlenkou na hazard a plánování příležitostí k hazardu, na úrovni behaviorální začne provozovat rizikové hráčské praktiky, např. častější a delší hraní, utrácení částek nad limit, dohánění ztrát, apod. Patologické hráčství, zejména u mužů, často začíná ve společnosti, např. partě, která chodí do hospody, kde jsou automaty a terminály *[K. Nešpor a kol. Jak překonat hazard]*.

Z dostupné literatury je dobře známa souvislost mezi dostupností příležitostí k hazardu a výskytem problémového hráčství. Přístupnost hazardních her je nezbytnou podmínkou pro účast, a naopak účast je nezbytná pro vznik problémového hráčství. Mezi mladistvými je obvyklým trendem, že jejich účast na hazardu se zvyšuje podle toho, jaké komerční hry (například loterie nebo výherní automaty) jsou široce dostupné, přestože ve většině jurisdikcí nebývá hraní těchto her mladistvými zákonem dovoleno.

Obecně lze konstatovat, že čím je větší dostupnost hazardních her, tím se zvyšuje účast, a narůstají škody souvisejících s hazardními hrami.

Orford (2005) konstatoval, že i když příčinná souvislost je komplexní a podílí se na ní více faktorů, „čím přístupnější formou je produkt poskytován, tím větší je jeho spotřeba a tím větší je incidence a prevalence škod“. **Poznatky většiny studií jsou tedy v souladu s názorem, že větší dostupnost příležitostí ke hraní hazardních her je spojena se zvýšením podílu exponované populace, která hazardní hry hraje.**

[Williams, Westová, Simpson Prevence problémového hráčství: Komplexní přehled důkazů a zjištěné dobré praxe].

Dostupnost hazardu souvisí úzce s umístěním provozoven hazardu a se skutečností, že některé skupiny obyvatel měst mají k problémovému hráčství větší sklony. K problémovému hráčství mají například pozitivní vztah chudší čtvrti a nižší příjmová úroveň. Proto se historicky kasina v Evropě a ve Spojených státech nacházela spíše v turistických destinacích mimo hlavní městská centra, hlavním důvodem byla skutečnost, že kasina přitahují do komunity nové peníze a bohatství namísto toho, aby jen přesměrovala místní finanční prostředky. Dále platí, že případné sociální problémy vytvářené hazardem si s sebou turisté odvázejí domů a nemají dopad na místní systém sociálních a zdravotních služeb.

Sociálně negativní vlivy gamblerství

1) Rizika hazardu pro hráče

- I u zdravých dobrovolníků, kteří v rámci experimentu hráli za cizí peníze, se zjistila při hazardu vyšší tepová frekvence. Míra psychosociálního stresu bude mnohem vyšší u patologického hráče, který hraje např. za peníze zpronevěřené v práci či prostředky

určené k zaplacení alimentů. Z tohoto důvodu jsou rizikem hazardu nemoci související se stresem, počínaje vysokým krevním tlakem, přes deprese a úzkostné stavy až k možné sebevraždě.

- K ohroženým osobám patří také lidé s duševními poruchami, hyperaktivní lidé s poruchami pozornosti apod.
- Rizikovost může být dána také profesí (stres, nepravidelnost, nekontrolovaný pohyb peněz)

2) Rizika hazardu pro rodiny

- Dysfunkce rodiny, vznik domácího násilí, zanedbávání dětí, násilí vůči nim, sociální izolace rodiny a hmotná nouze
- Zvýšené riziko rozvodu, psychosomatických onemocnění

3) Rizika hazardu pro děti a dospívající

- Souvislost se zneužíváním alkoholu nebo drog
- Dostupnost hazardu, nedostatečný rodičovský dohled, známí zabývající se hazardem
- Trávení většího času hraním počítačových her

4) Rizika hazardu pro zaměstnavatele

- Zaměstnanec je méně produktivní, častěji se dopouští chyb, vyšší nemocnost, absence, pozdní příchody, konflikty se spolupracovníky, zpronevěry na pracovišti apod.

5) Rizika pro širší společnost

- Vyšší náklady na zdravotní péči u hráče a jeho příbuzných
- Nižší produktivita práce, nižší daňové odvody
- Sociální náklady v souvislosti s nižším vzděláním
- bezdomovectví, kriminalita, šíření infekčních nemocí
- náklady v souvislosti s kriminalitou
- organizovaný zločin, často mezinárodní povahy

[K. Nešpor a kol. Jak překonat hazard].

Porovnání sociálně negativních projevů hazardu s jinými vlivy (např. závislost na alkoholu apod.)

Výskyt a charakteristiky

S velkou mírou zjednodušení lze říci, že téměř každá **duševní nemoc** zvyšuje riziko **nemoci návykové**. Tím spíše pak jakákoliv **návyková nemoc** zvyšuje riziko vzniku jakékoliv jiné **návykové nemoci**.

Kouření tabáku

Existuje studie (Grant a Potenza z roku 2005), která prokazuje, že 71% patologických hráčů každodenně zneužívá tabák, oproti 16% každodenních kuřáků v celé americké populaci. Zajímavým zjištěním byla skutečnost, že u každodenních kuřáků se objevovalo silnější bažení po hazardu. Z domácích zkušeností je zajímavé, že u téhož jedince se v době, kdy hazardně hraje, zvyšuje významně počet vykouřených cigaret.

Zneužívání alkoholu a závislost na něm

Častou komorbiditou je kombinace patologického hráčství se zneužíváním alkoholu nebo závislostí na něm. Zhruba polovina patologických hráčů hazardně hraje za situace, kdy jsou pod vlivem alkoholu, i když se nemusí jednat o těžkou opilost či závislost na něm.. Alkohol však zhoršuje jejich sebeovládání a znesnadňuje abstinenci.

Další návykové nemoci

V literatuře je u patologických hráčů popsáno zneužívání alkoholu, ale i konopí a kokainu (studie Kausch a spol. 2003 – týkalo se amerických veteránů).

U mladších osob se setkáváme s velmi destruktivní kombinací patologického hráčství a závislosti na pervitinu.

Z výše uvedeného je patrné, že závislost na hazardu je často provázena i závislostí na tabáku, alkoholu i na ostatních návykových látkách. Z provedených studií vyplývá rovněž skutečnost, že určité společenské skupiny jsou vůči hazardu náchylnější (sociálně slabší část populace).

[K. Nešpor a kol. Jak překonat hazard].

2. Jak reagují gambleři, kteří jsou zbaveni možnosti hrát na automatech? Tj. jaké jsou substituty hraní na automatech (začnou se gambleři věnovat rodině nebo budou hrát na Internetu)?

Při hledání odpovědi na reakci gamblera při zbavení možnosti hrát na automatech je třeba nejdřív zjistit, k jakým změnám obecně může dojít při zákazu hazardu.

Odpověď na tuto otázku nabízí práce norské vědecké pracovnice Ingeborg Lund (Lund, 2009). V rozsáhlé a metodologicky kvalitní práci popsala autorka změny, k nimž došlo po zákazu elektronických hazardních přístrojů. K tomuto zákazu došlo v Norsku v roce 2007. Už o něco dříve byl jejich provoz zakázán mezi dvadvacátou a šestou hodinou. K jakým změnám uvedený zákaz vedl?:

- ubylo telefonátů na speciální linku telefonické pomoci, kterou v Norsku zřídili speciálně kvůli hazardu;*
- nezjistilo se, že by na podobných přístrojích docházelo po zákazu k ilegální hazardní hře;*
- nedošlo k nárůstu jiných forem hazardu;*
- zákaz elektronických hazardních přístrojů příznivě ovlivnil i osoby, které předtím hazardně hrály intenzivně a rizikově.*

Uvedené závěry nepřekvapí, uvážíme-li výsledky jiných prací, které také svědčily o souvislosti mezi dostupností hazardu a množstvím problémů, které hazard působí (např. Welte a spol., 2006; Grun L, McKeigue, 2000).

[K. Nešpor a kol. Jak překonat hazard].

I na tuto otázku jsme dotázali MUDr. K. Nešpora, který na náš dotaz uvádí: podle našich zkušeností v naprosté většině případů přestávají abstinující patologičtí hráči páchat trestnou činnost, nacházejí si legální zaměstnání a začínají splácet často obrovské dluhy, které jim způsobil hazard.

Z léčby patologických hráčů vyplývá poznatek, že dochází ke zlepšení v oblasti vztahů, spánku, soustředění, paměti a výkonnosti.

Pokud jde o **přesun patologických hráčů na internet**, MUDr. K. Nešpor uvádí: *Je třeba mít na paměti, že současný internet se změnil ve velké kasino, kde lze v krátké době prohrát veškerý majetek a ještě se na mnoho let zadlužit. Griffiths a Wood (2000) srovnávají excesivní věnování se počítačovým hrám s patologickým hráčstvím a konstatují, že některé videohry se hazardním hrám v mnoha směrech podobají. Uvedení autoři také upozorňují na rizika hazardních her na internetu. Na riziko hazardu na internetu upozorňují i Messerlian a spol. (2004). Z hlediska všeobecného lékařství je důležité zjištění, že hazard na internetu je spojen se špatným zdravotním stavem (Petry, 2006).*

Z těchto důvodů je hlavním doporučením **omezit a ztížit provozování hazardu na internetu** (obdobně jako provoz videoloterijních terminálů).

V této souvislosti stojí za zmínku přehled osvědčených postupů při prevenci problémového či patologického hráčství (tzv. „dobrá praxe“) stejně tak i pro vybraná doporučení MUDr. K. Nešpora týkající možností obecních samospráv (tzn. možnosti regulace hazardu obecně závaznými vyhláškami):

- účinná prevence problémového hráčství vyžaduje snížení příjmů a nepříjemným způsobem se dotkne i neproblémových hráčů
- snížení obecné dostupnosti hazardu (menší počet provozoven, forem hazardu, provozovny umístěné mimo ohrožené skupiny, apod.)
- zákaz nonstop provozu ve všech zařízeních, která provozují hazard;
- zákaz provozování hazardu tam, kam musí přicházet lidé, kteří hrát nechtějí, např. v prostorách určených pro cestující hromadné dopravy;
- omezení hustoty zařízení tak, aby nevznikala hráčská ghetta s vysokou koncentrací zločinnosti a sociálních problémů.

3. Jak zákaz heren s automaty reálně funguje v městských částech hl. m. Prahy a jiných městech České republiky, kde je zaveden? Tj. kolik tam bylo heren, kolik je jich tam teď legálních doznívajících, kolik je jich tam nelegálních, zda se snížil výskyt negativních jevů spojených s gamblingem (rvačky, přepadení, krádeže, sociální vyloučení apod.), zda jsou tam ponechána kasina, jak se policii daří potírat případné nelegální herny, jak se snížily náklady města na policii či jiné služby související s hazardem (tyto kvantitativní a kvalitativní parametry dále též jako „hodnocení regulace“).

Bylo osloveno celkem 33 městských částí hl. m. Prahy, které v obecně závazné vyhlášce č. 10/2013 Sb. hl. m. Prahy, kterou se stanoví místa a čas, na kterých lze provozovat loterie a jiné podobné hry, a kterou se stanoví opatření k omezení jejich propagace, uplatňují tzv. nulovou toleranci hazardu. Z uvedených 33 městských částí hl. m. Prahy mají nejvyšší vypovídací hodnotu informace od největších městských částí, které uplatňují nulovou toleranci vůči hazardu (Městská část Praha 2, Praha 6, Praha 12, Praha-Čakovice, Praha-Libuš). V ostatních případech jde o malé městské části, ve kterých se hazard historicky nevyskytoval buď vůbec, nebo byl v minulosti provozován pouze v tzv. provozovnách se zvláštním provozním režimem (restauracích), event. pouze v jedné herně, a proto na území těchto městských částí nebyly podchyceny ani žádné nelegální herny.

Z poznatků 33 městských částí hl. m. Prahy, které uplatňují nulovou toleranci hazardu, nebo na svém území historicky nemají žádné provozovny poskytující hazardní hry (*viz tabulka č. 1*) vyplývá v souvislosti s rušením vydaných povolení ze strany Ministerstva financí pokles legálních provozovaných hazardních zařízení a dále sekundární výskyt nelegálních heren (výskyt nelegálního hazardu eviduje odbor DPC od r. 2013 do r. 2015 na celkem 98 místech, a to na základě podkladů a zjištění od Městské policie hl. m. Prahy, Ministerstva financí a Policie ČR). Např. Městská část Praha 2 hodnotí nulovou toleranci spíše pozitivně a poukazuje na vznik nových provozoven, jako např. kaváren a obchodů. Dále např. Městská část Praha 12 uvádí, že zaznamenali aktivity 2 občanských sdružení či provozování loterií bez povolení.

Dvacet šest městských částí hl. m. Prahy uvedlo, že na svém území nemají ani žádné kasino. Pouze na území Městské části Praha 6 se nachází 8 nezrušených doznívajících kasin.

Pokud jde o počty heren před zavedením regulace, uvedla např. Městská část Praha 2 – celkem 105 provozoven, včetně 4 kasin, aktuálně zůstává 20 doznívajících legálních provozoven a 5 nelegálních provozoven. Městská část Praha 6 uvedla 24 provozoven před zavedením regulace, ze kterých stále funguje 6 doznívajících provozoven. Městská část Praha 12 uvedla celkem 13 provozoven před zavedením regulace, ze kterých stále fungují 3 provozovny (doznívající). Městská část Praha – Čakovice uvedla 3 herny a 10 provozoven se zvláštním provozním režimem (před zavedením nulové tolerance), údaj o aktuálním počtu neuvádí.

Pokud jde o otázku, zda se daří policii potírat případné nelegální herny, uvádí většina oslovených městských částí, že na svém území nemají nelegální herny, nebo nemají tento údaj k dispozici. Ve vztahu k otázce ohledně snížení výskytu negativních jevů odpověděla

např. Městská část Praha 2, že došlo ke snížení vloupání do motorových vozidel, bytů, loupeží a kapesních krádeží. Městská část Praha 12 uvedla, že nelze identifikovat souvislost výskytu přestupků s gamblingem. Zbývající městské části uvedly buď skutečnost, že se negativní jevy spojené s gamblingem nevyskytují, nebo tuto otázku nezodpověděly.

Na otázku, zda se snížily náklady městské části hl. m. Prahy na Městskou policii hl. m. Prahy nebo na jiné služby související s hazardem neuvedla většina městských částí hl. m. Prahy žádnou odpověď nebo případně uvedly, že tyto náklady nehradí.

Dále bylo osloveno celkem 5 statutárních měst ČR (viz tabulka č. 2), na jejichž území je hazard zcela zakázán (České Budějovice, Frýdek-Místek, Chomutov, Jihlava a Kladno), ze kterých zodpověděla položené otázky 3 města (České Budějovice, Frýdek-Místek, Jihlava).

Na otázku, jak zákaz heren s automaty reálně funguje, obsahují odpovědi konstatování, že již nepovolují hrací automaty a Ministerstvo financí ruší vydaná povolení na technická herní zařízení (videoloterijní terminály atd.). Na dotaz ohledně počtu heren před zavedením nulové tolerance hazardu, současný stav legálně doznívajících heren a počet heren nelegálních, neobsahovala většina poskytnutých odpovědí požadované údaje. V některých případech namísto požadované odpovědi městské části uvedly údaje o počtech hracích automatů. České Budějovice uvedly, že o aktuálním počtu „nelegálních“ heren na území města nemají k dispozici žádné statistické údaje, Frýdek-Místek otázku nezodpověděl, Jihlava uvedla výskyt 59 heren před nulovou tolerancí, 34 poté a informaci o tom, že neevidují žádné nelegální herny.

K dotazu ohledně ponechání kasin sdělily České Budějovice, že v rámci nulové tolerance hazardu nejsou vyhláškou č. 4/2011 povolena ani kasina, z odpovědi Frýdku-Místku vyplývá, že loterie a jiné podobné hry, které mohou být dle zákona o loteriích provozovány v kasinech, nejsou na území města povoleny, Jihlava sdělila, že údaj nemá k dispozici, s tím, že z informativních přehledů povolených zařízení, uveřejněných na stránkách Ministerstva financí, není tento údaj patrný.

Na dotaz ohledně potírání nelegálních heren bylo sděleno, že uvedená problematika spadá do kompetence Policie ČR (České Budějovice), problémy s nelegálními hrami nezaznamenali (Frýdek-Místek, Jihlava). Na dotaz o snížení výskytu negativních jevů spojených s gamblingem odpovědi obsahovaly informace o tom, že nemají k dispozici údaje (České Budějovice), nebo že se výskyt negativních jevů nesnížil, neboť přibýly problémy s ubytovny a bezdomovci (Frýdek-Místek), event. že se zlepšil stav veřejného pořádku po uzavření herny s dodatkovou informací, že přestupková oddělení nevedou statistiku přestupků přímo souvisejících s gamblingem. Dále bylo sděleno, že Městská policie ve Frýdku-Místku nezaznamenala žádné problémy v souvislosti s provozováním nelegálních heren. Odpověď dále obsahovala informaci ve vztahu ke zvýšenému výskytu přestupků proti majetku a nárůstu narušování veřejného pořádku, souvisejícími s novými ubytovny a nárůstem bezdomovectví. Informaci o tom, že se pokles hracích automatů zatím neprojevuje uvedla Jihlava.

Dotaz, který se týkal snížení nákladů města na policii či jiné služby související s hazardem byl zodpovězen tak, že se tyto náklady nesnížily (České Budějovice, Frýdek-Místek, Jihlava).

Obecně lze konstatovat, že odpověď na otázku č. 3 je přinejmenším diskutabilní. Pokud jde o větší městské části hl. m. Prahy, stále nejsou herny a kasina zcela zrušeny vzhledem k délce správních řízení, vedených Ministerstvem financí. Tato skutečnost nadále významně ovlivňuje výsledné odpovědi. U menších městských částí jsou odpovědi bez vypovídací schopnosti, vzhledem ke skutečnosti, že většina z nich nebyla nikdy vystavena riziku gamblerství nad rámec v minulosti existujícího omezeného počtu hracích přístrojů, vyskytujících se převážně v restauracích.

Pokud jde o stanoviska statutárních měst, která uplatňují nulovou toleranci hazardu, dá se do jisté míry konstatovat, že jsou poznatky obdobné, jako u větších městských částí hl. m. Prahy, které nulovou toleranci hazardu uplatňují.

4. Jaké jsou alternativní způsoby regulace hazardu vedle plošného zákazu heren s automaty, kde jsou používány (zejména velká česká města a zahraniční hlavní nebo velká města podobná Praze) a jaký je reálný dopad na výše uvedené kvantitativní a kvalitativní parametry hodnocení regulace?

Celkem bylo osloveno 20 statutárních měst ČR, která nemají úplný zákaz hazardních her ve svém územním obvodu (viz tabulka č. 3). Většina dotázaných měst reguluje hazard obdobně jako hl. m. Praha, tj. stanovením míst, na kterých lze provozovat loterie a jiné podobné hry. V některých případech obsahuje aplikovaná koncepce zákaz provozování loterií, ale paralelní umožnění jejich provozování pouze na území některých městských částí pouze v určitou dobu (Brno). Rovněž je uplatňována varianta provozu loterií výhradně v kasinech (Děčín, Jablonec nad Nisou). Některá města požadují přistoupení provozovatelů hazardu k vlastní deklaraci, která obsahuje např. vzhled provozoven, zákaz reklamy atd. (Karlovy Vary, Liberec). Dalším ze způsobů je vymezení míst, kde je provozování loterií zcela zakázáno (Ostrava), nebo neexistuje regulace žádná a je uplatňována jen deklarace s provozovateli hazardu (Teplice), což se projevilo jako nedostatečné z důvodu nárůstu počtu legálních herních zařízení. Možnou kombinací je rovněž vymezení lokality se zákazem hazardu např. v centru města s tím, že obecně závazná vyhláška obsahuje výjimky, kde loterie provozovat lze (Zlín).

Většina dotázaných statutárních měst je se zvoleným způsobem regulace spokojena, s výjimkou Brna, které poukazuje na nevymahatelnost regulace hazardu z důvodu neukončených správních řízení, vedených Ministerstvem financí, ve věci rušení celkem 1.000 kusů herních zařízení a dále nemožnosti postihnout nedodržení časové regulace, která je dána návštěvním řádem provozovny, který souvisí s vydaným povolením.

Reálnou funkčnost zvolené regulace označila většina oslovených statutárních měst za dostatečnou a bezproblémovou. V některých případech ale bylo uvedeno, že vzhledem ke krátkému období uplatňované regulace nejde zatím vyhodnotit přínos, případně negativa

regulace (Jablonec nad Nisou). Nespokojenost s výskytem nelegálního hazardu – tzv. kvízomatů vyjádřilo Brno. Spokojenost s přijatou regulací z důvodu zamezení dalšího povolování herních zařízení Ministerstvem financí na území obce vyjádřilo město Liberec, které uvedlo, že se počet provozoven snížil o 40% oproti roku 2010. K ještě výraznějšímu snížení počtu provozoven – celkem o 60% dospěla Plzeň.

Na dotaz ohledně výskytu negativních jevů spojených s gamblingem odpověděla některá statutární města sdělením počtu přestupků, kdy např. Brno uvedlo jejich počet 204 (od 12.2.2014 do 11.8.2015), nebo sdělením, že je těžké prokázat spojení s gamblingem, popř. s provozovnou, kde je gambling realizován (Děčín, Hradec Králové, Jablonec nad Nisou). Některá ze statutárních měst odpověděla, že problém s negativními jevy nemají, z důvodu realizovaných denních kontrol provozoven (Karviná). Rozšířenou odpovědí je i absence výskytu negativních jevů ve spojení s gamblingem, bez bližšího odůvodnění (Liberec, Mladá Boleslav).

Výskyt nelegálních heren nebyl většinou statutárních měst potvrzen (Brno, Havířov, Hradec Králové, Karlovy Vary, Karviná, Mladá Boleslav, Most, Olomouc, Ostrava, Pardubice, Přerov, Teplice). Výskyt nelegálních heren a údaje o jejich počtu uvedlo několik statutárních měst (Děčín – 2, Prostějov – 1, Zlín – 1). V ojedinělých případech bylo sděleno, že se objevily nelegální herny až po zavedení nulové tolerance hazardu, která byla v reakci na tuto skutečnost následně zrušena (Jablonec nad Nisou). Informace o tom, že výskyt nelegálních heren se daří potírat a jsou řešeny Policií ČR uvedla část statutárních měst (Děčín, Jablonec nad Nisou, Plzeň, Prostějov, Zlín).

Hazard v zahraničních městech (k otázce č. 4)

Dále byly dotazy zaslány na celkem 13 partnerských zahraničních měst hl. m. Prahy (Brusel, Paříž, Kjóto, Hamburk, Frankfurt nad Mohanem, Norimberk, Berlín, Moskva, Phoenix, Lucemburk, Budapešť, Vídeň a Bratislava) a další 2 zahraniční města srovnatelná s hl. m. Prahou (Drážďany, Varšava), (viz tabulka č. 4).

Z oslovených zahraničních měst k datu 16.9.2015 poskytlo odpovědi celkem 6 měst (Berlín, Bratislava, Budapešť, Kjóto, Norimberk a Vídeň). Z důvodu vyšší přehlednosti jsou jednotlivá zahraniční města dále uvedena v abecedním pořadí, včetně jimi poskytnutých odpovědí na následující položené otázky:

- 1) Jakým způsobem je na území Vašeho města regulováno provozování hazardních her?
- 2) Jak Vámi zvolený způsob regulace reálně funguje?
- 3) Vyskytují se ve Vašem městě negativní jevy spojené s gamblingem (rvačky, přepadení, krádeže, sociální vyloučení apod.)?
- 4) Vyskytují se ve Vašem městě nelegální herny?
- 5) V případě plošného zákazu heren s automaty, jak tento zákaz reálně funguje?
- 6) Kolik bylo ve Vašem městě heren před zavedením nulové tolerance hazardu, kolik je jich teď legálních doznívajících a kolik jich je nelegálních?
- 7) Jsou ve Vašem městě ponechána kasina?

- 8) Daří se policii potírat případné nelegální herny?
- 9) Snížil se výskyt negativních jevů spojených s gamblingem?
- 10) Snížily se náklady města na policii či jiné služby související s hazardem?

Berlín

Ad 1.:

Určující právní předpisy v Berlíně pro regulaci hazardních her jsou obsaženy částečně ve spolkovém právu (např. Živnostenský řád/Hrací řád, Zákon o sázení a loteriích ...) a částečně v berlínském zemském právu (Berlínský zákon o herních prostorách, Berlínský zákon o hernách, Zákon o Německé třídní loterii Berlín, Prováděcí zákon k státní dohodě o hazardních hrách atd.). Spolková země Berlín uzavřela navíc s dalšími spolkovými zeměmi Státní dohodu o hazardních hrách, aby byla zajištěna odladěná regulace a výkonná praxe a aby bylo možné pracovat v dílčích oblastech s centrálně udělenými povoleními, platnými pro všechny spolkové země. S ohledem na nejdůležitější oblasti hazardních her pro spolkovou zemi Berlín je možné uvést následující regulační modely:

Pro provoz „heren“ (stacionární klasické stolní hry a stacionární – s ohledem na sázku/zisk/ztrátu a trvání hry neomezené – výherní automaty „slot machine“) je možné v Berlíně vydat ze strany nejvyššího dozorčího úřadu pro hazardní hry až dvě koncese (se stanovením stanovišť, omezením počtu výherních automatů „slot machine“ atd.), (v současné době existuje jedna odpovídající koncese). Nabízení takovýchto her přes internet je v Berlíně zakázáno.

Stacionární instalace – s ohledem na sázku/zisk/ztrátu a trvání hry omezené – „herních automatů“ v „hernách“ a restauracích aj. probíhá na základě povolení (herny) popř. osvědčení o instalaci (restaurace) decentrálních okresních úřadů spolkové země Berlín (také tyto nabídky jsou zakázány na internetu).

U „loterií“ (s výjimkou sociálních loterií) existuje ve spolkové zemi Berlín státní pořádací monopol, na jehož základě bylo uděleno Německé třídní loterii Berlín (instituce veřejného práva) ze strany nejvyššího dozorčího úřadu pro hazardní hry jediné povolení pro pořádání takovýchto her v Berlíně. Distribuce nabídek probíhá vedle internetové nabídky přes aktuálně cca 1000 prodejních míst, která musí být schválena nižším dozorčím úřadem pro hazardní hry. (Sociální loterie mohou být provozovány také ostatními – obecně prospěšnými – soukromými osobami na základě – centrálního nebo decentrálního – povolení příslušného odpovědného úřadu.)

Pořádání „sportovních sázek“ (včetně internetové distribuce) je přípustné dle výše uvedené Státní dohody o hazardních hrách pouze na základě 20 centrálně udělených a také pro spolkovou zemi Berlín platných koncesí spolkové země Hesensko. Dle berlínského prováděcího zákona ke státní dohodě o hazardních hrách může být uděleno ze strany nižšího berlínského dozorčího úřadu pro hazardní hry povolení pro každého koncesionáře pro provoz až 10 stacionárních sázkařských zprostředkovatelských míst (omezení celkového počtu max 200). Příslušné koncesní řízení v Hesensku a následná schvalovací řízení v Berlíně ale nejsou v současné době ještě ukončena.

„Koňské sázky“ je možné v Berlíně pořádat výlučně na základě povolení nejvyššího živnostenského dozorčího úřadu a je možné je také zprostředkovávat přes stacionární „bookmakery“.

Ad 2.:

S výjimkou oblasti sportovních sázek (řízení ještě běží) ukazují výše uvedené regulace uspokojivý účinek, jsou tedy zcela vhodné, aby chránily obyvatele před nebezpečím nadměrné hry nebo před podvodnými úmysly. Nezávisle na tom musí být samozřejmě u odpovídajících regulací sledován také vývoj příslušné oblasti a tyto být poté případně dodatečně regulovány.

Ad 3.:

V minulosti vznikaly díky neomezenému rozšíření například „herny“ a „zprostředkovatelská sázkařská místa“ pro sportovní sázení především „urbanistické“ a sociální problémy (početně silné osídlení v sociálně slabých oblastech města = „převrácení“ charakteru oblasti aj.). Kromě toho existuje také v Berlíně problém se závislostí na hazardních hrách, přičemž zde nejsou pozorovány žádné velké zvláštnosti ve srovnání se situací v ostatních spolkových zemích nebo ve spolkovém průměru.

Ad 4.:

Zvláštní případ představují „zprostředkovatelská sázkařská místa“ pro sportovní sázky, která jsou – kvůli neukončenému řízení – v současné době formálně ilegální ale věcně legální/způsobila pro schválení. Jinak lze pozorovat ve stacionární oblasti pouze ojediněle plně ilegální aktivity/provozy; zpravidla se jedná u zjištěných přestupků o přestupky proti konkrétnímu rozsahu povolení apod. (Ohledně rozsahu nabídky a závažnosti dopadů existují největší problémy s ilegálními nabídkami hazardních her i v Berlíně v oblasti internetu).

Ad 5.:

Neexistuje všeobecný zákaz instalace hracích automatů, tyto přístroje je možné instalovat a provozovat na základě odpovídajících povolení na schválených územích. Na jiných místech popř. mimo existující povolení jsou zjišťována ilegální zařízení pouze ojediněle.

Ad 6.:

Všeobecné zákazy neexistují. Proti chybnému vývoji např. u „heren“ a „zprostředkovatelských sázkařských míst“ pro sportovní sázky má být působeno jinými omezeními. Všechny „herny“ musí mít od roku 2016 minimální odstup mezi provozovny 500 m, čímž se očekává redukce z asi 400 na cca 250. U „zprostředkovatelských sázkařských míst“ pro sportovní sázky by mělo dojít po ukončení probíhajícího řízení skrze zákonnou nejvyšší hranici ke snížení počtu z asi 300 na max. 200 (očekává se také v 2016/2017).

Ad 7.:

Příslušné odpovědné úřady ve městě rozhodují také o zákazu provozu a uzavření provozu, pokud to zákonné podklady a věcný stav (celkové) realizace v jednotlivých případech

dovoluji. V důsledku výše uvedených nových regulací bude nutno od určitého okamžiku uzavřít značné množství provozů.

Ad 8.:

Osvědčily se především tzv. „zásadní kontroly“, při nichž zástupci všech příslušných úřadů (Dozor nad hazardními hrami, Živnostenský úřad, policie, celníci ...) provádějí společné kontroly a prověří přitom všechny herny určité oblasti. Proti (plně) ilegálním provozovatelům postupují vedle toho příslušné úřady bezprostředně po zjištění také zvlášť.

Ad 9.:

Také bez všeobecných zákazů bylo možné díky nově zavedeným regulacím (třeba předpisy pro vzdálenost „heren“ apod.) zabránit zhoršení situace, protože bylo možné pravidelně zamítnout nové žádosti o povolení. Po uplynutí přechodných předpisů a po plné realizaci schvalovacího řízení u „zprostředkovatelských sázkařských míst“ pro sportovní sázky se dosáhne v nejbližších letech také podstatného vyčištění/odlehčení v dosavadním chybném vývoji.

Ad 10.:

U schvalovacích a výkonných úřadů vznikají stejně jako u kontrol policie kromě jiného obvyklé náklady (personál/režie); především v prvně jmenované oblasti je možné je minimálně částečně opět uplatnit přes poplatky apod. vůči povinným.

Zmíněné právní předpisy je možné v případě potřeby zaslat mailem (v německém jazyce).

Bratislava – ponecháno ve slovenském jazyce

Informácia k regulácii hazardných hier

Hlavné mesto SR Bratislava (nie jeho jednotlivé mestské časti) v zmysle zákona č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o hazardných hrách“) vydáva:

- individuálnu licenciu na prevádzkovanie hazardných hier prostredníctvom výherných prístrojov (§ 22 ods. 2) vrátane zmeny individuálnej licencie,
- súhlas k umiestneniu stávkovej kancelárie (§ 21 ods. 3 písm. d/),
- súhlas k prevádzkovaniu binga na svojom území (§ 21 ods. 4 písm. c/),
- vyjadrenie k umiestneniu kasína na svojom území (§ 21 ods. 5 písm. i/),
- vyjadrenie k umiestneniu technických zariadení obsluhovaných priamo hráčmi alebo zariadení používaných pri prevádzkovaní videohier (§ 21 ods. 7 písm. c/).

Udeľovanie individuálnych licencií na prevádzkovanie hazardných hier prostredníctvom výherných prístrojov obcou pri jej prenesenom výkone štátnej správy predstavuje zákonom nárokovateľný (z hľadiska záujemcu o udelenie licencie) postup. Hlavné mesto, resp. obec po splnení zákonom stanovených podmienok musí individuálnu licenciu na prevádzkovanie hazardných hier prostredníctvom výherných prístrojov udeliť do 15 pracovných dní od podania úplnej žiadosti. Licencia sa udeľuje na jeden kalendárny rok.

Licenciu na prevádzkovanie stávkových hier, binga, kasína, videohier a ruliet, ako aj ostatných druhov hazardných hier vydáva Ministerstvo financií Slovenskej republiky. Ich platnosť je s výnimkou stávkových hier a binga (platnosť licencie 5 rokov) dva roky od udelenia licencie.

Súhlas, resp. vyjadrenie k umiestneniu prevádzky je len jedným z podkladov, ktoré žiadateľ ministerstvu predkladá pri žiadosti o udelenie licencie a vydáva sa každoročne (videohry, rulety, kasína). Možno ich však považovať za správne akty, ktoré majú obsahovo len odporúčací charakter a formálne nespĺňajú náležitosti individuálneho správneho aktu, t.j. v prípade negatívneho vyjadrenia Hlavného mesta SR Bratislava, Ministerstvo financií Slovenskej republiky (ďalej „MFSR“) môže licenciu napriek nesúhlasnému vyjadreniu vydať.

Ad 1.:

Zákon o hazardných hrách umožňuje reguláciu hazardných hier len prijatím všeobecne záväzného nariadenia (ďalej len „VZN“), ktoré obmedzí prevádzkovanie taxatívne stanovených druhov hazardných hier, a to na celom území hlavného mesta.

Vydaním VZN možno obmedziť tieto druhy hazardných hier, a to všetky druhy hazardných hier ako celok (nie je možné zakázať len niektorý druh):

- hazardné hry prevádzkované prostredníctvom výherných prístrojov,
- hazardné hry v kasíne,
- hazardné hry prevádzkované prostredníctvom technických zariadení obsluhovaných priamo hráčmi (rulety),
- videohry.

Prijatie takéhoto VZN je však možné iba vtedy, ak by sa obyvatelia hlavného mesta petíciou sťažovali, že sa v hlavnom meste narúša verejný poriadok v súvislosti s hraním hazardných hier, pričom takúto petíciu by muselo podporiť najmenej 30 % obyvateľov hlavného mesta, ktorí dovŕšili 18 rokov veku. Aj v prípade, že by sa podarilo vyzbierať potrebný počet podpisov (cca 105.000), neznamená to, že VZN musí byť prijaté. Je na rozhodnutí mestského zastupiteľstva, či VZN prijme alebo nie.

Vo všeobecnosti môžeme povedať, že v súčasnosti nie je možné regulovať hazardné hry na území Hlavného mesta SR Bratislava. V máji 2015 začali mestské časti organizovať petíciu, aby bolo možné prijať VZN zakazujúce prevádzkovanie hazardných hier. Petičný výbor predpokladá, že ukončí zbieranie podpisov do konca roku 2015. Je otázne, či sa potrebný počet podpisov vôbec podarí získať.

Ad 2.:

Z bodu 1. vyplýva, že v súčasnosti nemáme žiadne skúsenosti s reguláciou hazardných hier.

Ad 3.:

Pokiaľ ide o negatívne javy spojené s gamblersťvom, je ťažko dokázateľné, že k narušeniu verejného poriadku došlo v súvislosti s prevádzkovaním hazardných hier. V herniach s hazardnými hrami, kde musí byť umiestnených 5 a viac technických zariadení, väčšinou k narušeniu verejného poriadku nedochádza. Doposiaľ sme nezaznamenali žiadnu sťažnosť zo strany obyvateľstva, resp. policajných orgánov. Pokiaľ ide o ostatné prevádzky, ktoré

nesplňajú podmienky pre herňu (pohostinstvá, bary, krčmy atď.), ale sú v nich prevádzkované hazardné hry (max. 2 technické zariadenia), je pri nich otázne, kto narušanie verejného poriadku spôsobil. Pre informáciu uvádzame, že prevádzkovanie 3 alebo 4 technických zariadení v jednej prevádzke nie je možné.

Ad 4.:

Za 10 rokov kontrolnej činnosti sme nezaznamenali na území Hlavného mesta SR Bratislava žiadnu nelegálnu herňu.

Ad 5.:

V prípade plošného zákazu hazardných hier je možné podľa zákona zakázať vybrané druhy hazardných hier v celom rozsahu, to znamená, že by bolo zakázané prevádzkovať hazardné hry nielen v herniach, ale aj v ostatných typoch prevádzok, v ktorých sú umiestnené hazardné hry. To znamená, že v prípade prijatia VZN sa nebudú môcť prevádzkovať v zmysle platnej legislatívy výherné prístroje, videohry, technické zariadenia obsluhované priamo hráčmi a kasína po uplynutí platnosti vydaných licencií v žiadnej prevádzke, t.j. či už v krčme, bare resp. herni.

Ad 6.:

Táto otázka sa hlavného mesta netýka (nulová tolerancia hazardu u nás nie je). Pre zaujímavosť uvádzame, že počet prevádzok s hazardnými hrami sa znižuje. V jednotlivých prevádzkach dochádza predovšetkým k znižovaniu počtu výherných prístrojov a k zvyšovaniu počtu videohier.

Ad 7.:

V súčasnosti v hlavnom meste sú 3 prevádzkovatelia, ktorí prevádzkujú 4 kasína. V prípade vydania VZN sa kasína po skončení platnosti už udelenej licencie zrušia.

Ad 8.-10.:

K otázke č. 8., 9. a 10. sa nevieme vyjadriť.

Záver:

Obmedzenie hazardných hier pri súčasne platnej legislatíve okrem prijatia VZN nie je možné.

K čiastočnému obmedzeniu zvyšovania počtu prevádzok s hazardnými hrami sa dosiahlo stretnutím predstaviteľov Hlavného mesta SR Bratislava so zástupcami Asociácie prevádzkovateľov hazardných hier, kde bolo predložené Memorandum o porozumení s cieľom stabilizácie počtu herní, ukončenie reklamných a marketingových kampaní propagujúcich hazardné hry, úprava vonkajšieho vzhľadu herní (bez reklám, nápisov, svetelných reklám atď.).

V máji 2015 bola spustená mestskými časťami Bratislavy petícia, ktorou sa chce dosiahnuť zákaz hazardných hier na celom území Bratislavy.

Uskutočnilo sa stretnutie predstaviteľov Hlavného mesta SR Bratislava s predstaviteľmi jednotlivých mestských častí s cieľom zjednotenia postupu za účelom určenia jednotných otváracích hodín prevádzok s hazardnými hrami (v zmysle štatútu Hlavného mesta SR Bratislavy stanovenie otváracích hodín prevádzok je v kompetencii jednotlivých mestských častí).

Budapešť

V Maďarsku je zodpovedným orgánom pro problematiku regulace hazardu Národní daňová a celní správa (dále jen: NTCA), která také zodpověděla dotazy.

Ad 1.-2.:

Problematiku hazardních her řeší Maďarský zákon XXXIV z roku 1991 o hazardních hrách (dále jen: Zákon o regulaci hazardních her) obsahuje ustanovení o provozování hazardních her a dozoru nad nimi - působnost zákona se vztahuje na celé území maďarského státu. Na žádost Magistrátu hlavního města Prahy zašleme anglickou verzi Zákona o regulaci hazardních her. Veškerá činnost související s provozováním hazardních her v Maďarsku se řídí ustanoveními Zákona o regulaci hazardních her. Za vykonávání dozoru nad hazardními hrami je na celém území maďarského státu zodpovědný Odbor regulace hazardu Národní daňové a celní správy, ústředí (dále jen: celostátní daňová správa). Zákon o regulaci hazardních her byl zaveden před 25 lety a od té doby dozorový orgán účinným způsobem vykonává dozorovou činnost nad trhem s hazardními hrami.

Ad 3.:

Odpověď na uvedenou otázku nepatří do kompetence našeho úřadu; z tohoto důvodu Vám v souvislosti s výše uvedeným tématem doporučujeme obrátit se na Maďarské státní policejní ředitelství (e-mail: orfkitkarsag@orfk.police.hu).

Ad 4., 5., 8., 9.:

Od 10. října 2012 lze dle Zákona o regulaci hazardu provozovat hrací automaty pouze v kasinech. Před zavedením zmíněného zákazu bylo možné herní automaty provozovat jak v kasinech, tak v hernách. V hernách je mohla provozovat podnikatelská sdružení (soukromé společnosti s ručením omezeným nebo veřejné společnosti s ručením omezeným), v kasinech mohly být herní automaty provozovány pouze státním provozovatelem hazardních her nebo společnostmi, které měly licenci. Cílem regulačního orgánu bylo omezit možnost hrát hazardní hry a zvýšit úroveň veřejné bezpečnosti zavedením zákazu heren. V současné době jsou herní automaty provozovány v osmi kasinech společnostmi, které mají licenci. Od zavedení zákazu heren se v zemi začaly velmi často vyskytovat nelegální herní automaty v hospodách atd. (zejména se jednalo o skrytý provoz nepovolených videoloterijních terminálů jako hracích automatů).

Státní daňový úřad má jako orgán vykonávající dohled nad hazardem pravomoc uložit provozovatelům či zprostředkovatelům nepovolených hazardních her pokutu v rozmezí 500 000 až 100 milionů forintů, navíc má tento úřad povinnost v případě podezření z dlouhodobého nezákonného provozování hazardních her podat oficiální stížnost na policii.

Co se týká činnosti policie související s nezákonným provozováním hazardních her, doporučujeme kontaktovat maďarské celostátní policejní ředitelství.

Ad 6.:

Před zavedením zákazu provozování herních automatů v hernách 30. září 2012 mělo v Maďarsku provozní licenci celkem 5 694 heren a 3 kasina. K 11. říjnu 2012 pozbyly platnosti licence udělené hernám a herním automatům provozovaným v těchto hernách. V současné době má provozní licenci 8 kasin.

Ad 7.:

V několika případech jsme se setkali s tím, že po vypršení licenčních smluv již nebyla kasina nadále provozována provozovateli hazardních her, nicméně došlo k otevření nových kasin.

Ad 10.:

Odpověď na tuto otázku považují za složitou. V rámci rozpočtu státního daňového úřadu není možné oddělit náklady na boj proti neoprávněnému provozování hazardních her.

Kjóto – vzhledem k zákazu podniků poskytujících hazard odpověď nezohledňuje strukturu položených dotazů

V Japonsku je hazard a provozování podniků jako jsou kasina zákonem zakázáno. Existují však státem provozované hazardní aktivity, jako např. dostihy, cyklistické závody či státem provozovaná loterie, řízená na úrovni municipalit.

Hazard je regulován na státní úrovni, město Kjóto vlastní omezení nezavádí.

Jelikož město Kjóto nemá v současnosti otázku regulace hazardu ve své faktické kompetenci, není schopno zodpovědět některé otázky.

Pokud jde o otázku č. 7, v Japonsku nejsou žádná kasina.

Pokud jde o otázky 4 a 8, existují případy odhalení baccarat heren.

Norimberk

Ad 1)

Povolení k provozování se uděluje na základě živnostenského zákona, státní smlouvy o hazardních hrách a prováděcího zákona ke státní smlouvě o hazardních hrách. S ohledem na právní posouzení obcí o snesitelnosti využití existují předpisy ze strany zákonodárce a soudní

jurisdikce. Herny a sázkové kanceláře jsou podle jurisdikce podskupinou „zábavních podniků“. Zábavní podniky nejsou povoleny podle stavebního práva obecně v obytných a průmyslových oblastech a povoleny jsou jen v tzv. centrálních oblastech (kde jsou obchody, restaurace a služby), smíšených oblastech a částečně v průmyslových zónách. Úplné vyloučení heren a sázkových kanceláří na území města právně není možné.

Ad 2)

Od vstupu státní smlouvy o hazardních hrách v platnost v roce 2012 nebyl zaznamenán nárůst heren, ale silný nárůst sázkových kanceláří. Město Norimberk požádalo soukromou kancelář Dr. Acocella, Lörrach/Nürnberg, aby pro něho vypracovala znalecký posudek pro koncept zábavních podniků, který by měl být koncem roku 2015 odhlasován městskou radou. Koncept zábavních podniků, který se zabývá rovněž zacházením s hernami a sázkovými kancelářemi, dodá podklady pro budoucí řízení zábavních podniků (právě i heren sázkových kanceláří) za pomoci územního plánování.

Ad 3)

V oblastech s velkým počtem heren vzniká nebezpečí tzv. Trading-Down-Effektu. Znalecký posudek pro koncept zábavních podniků zkoumá všechny potenciální oblasti (centrální oblasti, smíšené a průmyslové zóny) v Norimberku na snesitelnost.

Kritéria zkoumání jsou:

- poloha, počet a územní rozdělení zábavních podniků (event. koncentrace),
- struktura bezprostředního a blízkého okolí a
- urbanistické působení zábavních podniků.

Výsledky zkoumání jsou detailně slovně i graficky obsaženy ve znaleckém posudku a nemohou být zde jednotlivě uvedeny.

Ad 4)

Ilegální herny neexistují.

Ad 5 – 7)

Všeobecný zákaz neexistuje.

Ad 8)

Nepovažují za relevantní, viz Ad 4).

Ad 9 – 10)

Nepovažují za relevantní.

Vídeň - Odpověď poskytnutá městem Vídeň není ve struktuře položených otázek. Zásadní informací je skutečnost, že hrací automaty mohou být provozovány pouze v kasinech

Ve spolkové zemi Vídeň smějí být provozovány herní automaty (slot machines) pouze a výhradně v kasinech. Náležitá právní úprava je stanovena v zákoně o hazardních hrách, BGBl. č. 420/1989 idgF. Příslušným úřadem pro udělování povolení a dohled je Spolkové ministerstvo financí (sekce IV, skupina IV/2, organizace správy daní a cel – hazardní hry; tel. 0043/1/514 33/504050). Pro zabavení ilegálně provozovaných herních automatů a provádění příslušných trestně-právních postupů je příslušné Ředitelství zemské policie Vídeň (LPD Wien, LKA referát 2, hospodářsko-policejní záležitosti a zabezpečení majetku – hazardní hry; tel. 0043/1/313 10-0).

Závěr

Z obdržených informací lze učinit závěr, že důsledná regulace hazardních her je zcela nezbytná. V opačném případě hrozí jejich nekontrolovatelný nárůst. Jako úspěšný model se jeví snížení dostupnosti hazardních her jejich přesunem do kasin, které disponují důslednějším způsobem dohledu, včetně evidence gamblerů, než je tomu v běžných hernách. Z poznatků některých zahraničních měst vyplývá skutečnost, že navzdory regulaci hazardu nedochází k nárůstu nelegálních heren. Tuto skutečnost lze přičíst pravděpodobně přísnějšímu postihu a důslednější práci jak dozorujících orgánů, tak orgánů činných v trestním řízení (zejména v SRN).

Pokud jde o Českou republiku, chybí celostátní koncepce efektivního postihování ilegálního hazardu. Na území hl. m. Prahy je za poslední 3 roky evidováno celkem 98 adres (vyplývajících z poznatků městských částí hl. m. Prahy, Městské policie hl. m. Prahy, odboru DPC Magistrátu hl. m. Prahy, Policie ČR a Ministerstva financí), na kterých se nelegální hazard vyskytl. Ačkoliv jsou tyto případy řešeny příslušným pracovištěm státního dozoru nad sázkovými hrami a loteriemi Finanční správy ČR, Policií ČR a Státním zastupitelstvím, lze označit efektivitu v postihování nelegálních hazardních her označit za minimální.

Poznátky, ze kterých bylo čerpáno u odpovědí na otázky č. 1 a 2 vychází z odborných publikací: - MUDr. K. Nešpor a kol. – Jak překonat hazard; R. J. Williams, B. L. West, R. I. Simpson – Prevence problémového hráčství: Komplexní přehled důkazů a zjištěné dobré praxe; M. Griffiths – Přehled problémového hráčství v Evropě; Koncepční rámec škodlivého hráčství a Hazardní hraní v České republice a jeho dopady Národního monitorovacího střediska pro drogy a závislosti autorů V. Mravčíka, J. Černého, Z. Leštinové, P. Chomynové, K. Grohmannové, Š. Licehammerové, A. Zieglera a V. Kocarevové.

Jako zdroj odpovědí na otázky č. 3 a 4 byly využity podklady poskytnuté na položené otázky, které hl. m. Praha obdrželo od 33 městských částí hl. m. Prahy, které uplatňují tzv. nulovou toleranci hazardu, nebo na svém území historicky nemají žádné provozovny poskytující hazardní hry (viz tabulka č. 1), dále 5 statutárních měst ČR, která mají úplný zákaz hazardních her ve svém územním obvodu (viz tabulka č. 2) a dále 20 statutárních měst ČR, které nemají úplný zákaz hazardních her ve svém

územním obvodu (viz tabulka č. 3). Pro zpracování odpovědi na otázku č. 4 byly využity odpovědi oslovených zahraničních měst hl. m. Prahy (viz tabulka č. 4).

Seznam příloh:

Tabulka č. 1 – Městské části hl. m. Prahy s nulovou tolerancí hazardu – odpovědi;

Tabulka č. 2 – Statutární města s nulovou tolerancí hazardu – odpovědi;

Tabulka č. 3 – Statutární města nemající nulovou toleranci hazardu – odpovědi;

Tabulka č. 4 – Hazard v zahraničních městech.